

המחלקה למדעי המדינה

תאריך עדכון: 09.10.2017

71-984-01 – יסודות המחקר המדעי

מרצה: ד"ר אריאל זלמן

סוג הקורס: הרצאה

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: שנתי

שנת לימודים: תשע"ח

אתר הקורס באינטרנט: lemida.biu.ac.il

שעת הקורס: יום ג' 16:00-18:00

סמסטר א' - בנין 505, חדר 202

סמסטר ב' - בנין 507, חדר 205

שעת קבלה: יום ד' 12:00-14:00, בנין 213 (מקסיקו), חדר 243

דוא"ל: ariel.zellman@biu.ac.il

א. מטרת הקורס

קורס זה נועד להציג בפני התלמידים מתודולוגיות כמותיות וסטטיסטיות במחקר בתחום מדעי המדינה ואת הדרכים ליישמן. במסגרת זו, תלמד תוכנה סטטיסטית פופולרית (STATA) והאופן שבו ניתן להעריך תכנות מחקר כמותיות. בסמסטר א' יושם הדגש על מתודולוגיות סטטיסטיות ועיצוב מחקרי כמותי ובסיומו יינתן מבחן סופי. בסמסטר ב' יידונו מגוון שיטות מחקריות והדרכים להשתמש בהן בצורה נכונה. במסגרת הקורס יבקרו מרצים אורחים אשר יציגו את מחקריהם והסטודנטים יקראו את מאמריהם במטרה לכתוב שתי סקירות ביקורתיות. סקירות אלה יציגו יישום של הערכת טיעונים, מתודולוגיות, תוצאות, ומסקנות תאורטיות משני מאמרים אלה.

ב. תוכן הקורס

מהלך השיעורים: בסמסטר א': השיעורים יתבססו על השתתפות הסטודנטים, הצגת תרגילים באמצעות שימוש בתכנת מחשב ומבחן סופי. בסמסטר ב': השיעורים יתבססו על דיונים פתוחים לגבי מתודולוגיות המחקר ועל הרצאות אשר יינתנו ע"י מרצים אורחים. מומלץ להביא מחשב נייד לכל שיעור בסמסטר א' וגם לקנות את תוכנת מחשב STATA או תוכנה דומה כדי לכתוב את התרגילים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

סמסטר א'

1) מבוא – מדעי המדינה כמדע

יח' 1, זמיר ובייט-מרום, מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה. תל-אביב. האו"פ.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 4-13.

רשות:

Understanding Political Science Statistics (UPSS): 1. Political Science, the Scientific Method, and Statistical Analysis: An Overview

King, Gary. 1986. "How Not to Lie with Statistics." *American Journal of Political Science* 30: 666-687.

(2) למדוד ולהבין מידע

יח' 2.1-2.5, זמיר ובייט-מרומ, מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה. תל-אביב. האו"פ.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 14-23.

רשות:

UPSS: 2. How Do We Measure and Observe?

(3) ממוצע, חציון, ושכיח

יח' 2.6, זמיר ובייט-מרומ, מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה. תל-אביב. האו"פ.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 23-36.

רשות:

UPSS: 3. Central Tendency as Summary Observation

(4) מידע בהשוואה

יח' 3.1-3.4, זמיר ובייט-מרומ, מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה. תל-אביב. האו"פ.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 23-36.

רשות:

UPSS: 4. Dispersion, Variation, Goodness of Fit as Summary Observation

(5) מידע מתוקנן

יח' 3.5-3.6 ו-4, זמיר ובייט-מרומ, מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה. תל-אביב. האו"פ.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 36-42.

רשות:

UPSS: 5. Standardized Scores and Normal Distributions: The Concept of Relative Observation

(6) יסודות של בדיקת היפותזה

יח' 6, זמיר ובייט-מרומ, מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה. תל-אביב. האו"פ.
(רשות: יהודה 7)

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 36-42.

רשות:

UPSS: 6. An Intuitive Introduction to Inference and Hypothesis Testing

(7) ממוצעות בהשוואה

פרק 19, אייזנברג, ר., סטטיסטיקה ללא סטטיסטיקאים. ירושלים: הוצאת אקדמון.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 42-56.

רשות:

UPSS: 7. Hypothesis Testing and the Concept of Association: Observations and Expectations about the Difference between Two Means

8 סטטיסטיקות לפרופורציות ומידע נומינלי וסידורי

פרק 20, אייזנברג, ר., *סטטיסטיקה ללא סטטיסטיקאים*. ירושלים: הוצאת אקדמון.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 56-62.

רשות:

יח' 5.1-5.4, זמיר ובייט-מרומ, *מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה*. תל-אביב. האו"פ.

UPSS: 8. Inferential Statistics for Proportions

UPSS: 9 Measuring Association for Nominal and Ordinal Data

9 רגרסיה לינארית

יח' 9.1-9.4, בייט-מרומ, ר., *שיטות מחקר במדעי החברה*, תל-אביב. האו"פ.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 62-65.

רשות:

UPSS: 10. Research Design and the Use of Control Variables

UPSS: 11. Different by How Much? Linear Regression

10 רגרסיה מרובה ומשתני דמה

יח' 9.5, בייט-מרומ, ר., *שיטות מחקר במדעי החברה*, תל-אביב. האו"פ.

Zellman, Ariel, *A Very Basic Guide to STATA*, pp. 68-75.

רשות:

UPSS: 12. Retracing Our Steps: Hypotheses, Multiple Regression, and the Effects of Third Variables

11-12 סיום

דיון בבחינה

מסטר ב'

13 מפגש ראשון של מסטר ב': הקדמה לשיטות מחקר

Adcock, Robert N. and David Collier. 2001. "Measurement Validity: A Shared Standard for Qualitative and Quantitative Research," *American Political Science Review* 95 (3): 529-46.

Holland, Paul W. 1986. "Statistics and Causal Inference." *Journal of the American Statistical Association* 81: 945-960.

Lupia, Arthur. 2000. "Evaluating Political Science Research: Information for Buyers and Sellers." *PS: Political Science and Politics* 33 (1): 7-13.

רשות:

Geddes, Barbara. *Paradigms and sand castles: Theory building and research design in comparative politics*. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2003, Ch 1-2.

14) חקר מקרה

Gerring, John. 2007. "Is There a (Viable) Crucial-Case Method?" *Comparative Political Studies* 40 (3): 231-53.

Levy, Jack S. 2008. "Case Studies: Types, Designs, and Logics of Inference." *Conflict Management and Peace Science* 25 (1): 1-18.

Mahoney, James and Gary Goertz. 2004. "The Possibility Principle: Choosing Negative Cases in Qualitative Research," *American Political Science Review* 98 (4): 653-670.

14) מחקר השוואתי ומבוא ללוגיקה מתמטית

Lijphart, Arend. 1971. "Comparative Politics and the Comparative Method." *American Political Science Review* 65 (3): 682-693.

Mahoney, James. 2000. "Strategies of Causal Inference in Small-N Analysis," *Sociological Methods and Research* 28 (4): 387-424.

Seawright, Jason and John Gerring. 2008. "Case Study Techniques in Case Study Research: A Menu of Qualitative and Quantitative Options." *Political Research Quarterly* 61 (2): 294-308.

15) מחקר השוואתי שיטתי – QCA ו-Fuzzy Sets

Ragin, Charles C. and Benoit Rihoux, *Configurational Comparative Methods: Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Related Techniques*, Sage: Los Angeles, CA, 2009.

Schneider, Carsten Q. and Claudius Wagemann. 2010. "Standard of Good Practice in Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Fuzzy-Sets." *Comparative Sociology* 9 (3): 397-418.

16-23) סקר שיטות מחקר והרצאות מתודולוגיות שיינתנו ע"י מרצים אורחים

24) סיום

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין דרישות קדם. הקורס חובה לכל תלמידי תואר שני במסלול מחקר במחלקה למדעי המדינה

מרכיבי הציון הסופי:

10%

1. נוכחות

30%

2. סמסטר א': מבחן סיום

3*10%
2*15%

3. סמסטר א': שלוש מטלות בית
4. סמסטר ב': שתי סקירות ביקורתיות על מאמרים

ד. ביבליוגרפיה

חובה:

סמסטר א':

אייזנברג, ר. (1991) סטטיסטיקה ללא סטטיסטיקאים. ירושלים: הוצאת אקדמון.

בייט-מרום, ר., שיטות מחקר במדעי החברה (האוניברסיטה הפתוחה), יח' 9-12.

זמיר, ש., בייט-מרום, ר. וברקן, ת. (1994) מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה), יח' 5-7.

מומלץ לקנות STATA באתר בפורמט 'Small Stata' עם רשימה ל-6 חודשים

<http://www.stata.com/order/new/edu/gradplans/student-pricing/>

Zellman, Ariel. (2017) *A Very Basic Guide to STATA: Commands & Graphical Interface*.

סמסטר ב':

מאמרים שונים שבועיים אשר יוצגו ע"י מרצים אורחים.

רשות:

Peter Galderisi, *Understanding Political Science Statistics: Observations and Expectations in Political Analysis*, Routledge, New York: 2015.

Galderisi & Seljan, *Understanding Political Science Statistics Using STATA, A Manual with Exercises*, Routledge, New York: 2015.